

REMISSVAR
Ku2020/01036/KL
2020-08-17

Remissvar av betänkandet Sveriges museum om Förintelsen (SOU 2020:21)

Antidiskrimineringsbyrån Väst (f.d. Göteborgs rättighetscenter- mot diskriminering) lämnar härmed sina synpunkter på ovanstående remiss.

Om Antidiskrimineringsbyrån Väst

Antidiskrimineringsbyrån Väst (f.d. Göteborgs rättighetscenter- mot diskriminering) är en antidiskrimineringsbyrå för västra Sverige. Föreningen verkar för alla människors lika rättigheter och möjligheter oavsett etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, kön, könsidentitet eller könsuttryck, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller ålder. Vår vision är ett samhälle präglad av mångfald och respekt, fritt från förtryck, fördomar och diskriminering.

Vi erbjuder kostnadsfri juridisk rådgivning och hjälper personer som utsatts för diskriminering. Antidiskrimineringsbyrån Väst håller även utbildningar, deltar i samhällsdebatten och bildar opinion om likabehandling och diskriminering. Vi arbetar genom att synliggöra samhällsnormer som skapar diskriminering, samt även genom att visa hur olika maktstrukturer samverkar och förstärker varandra.

Antidiskrimineringsbyrån Väst är en ideell förening uppbyggd av flera medlemsorganisationer. Årsmötet 2020 beslutade att byta namn från Göteborgs rättighetscenter mot diskriminering till Antidiskrimineringsbyrån Väst för att bättre spegla vårt upptagningsområde som är 34 av Västra Götalandsregionens 49 kommuner. Enskilda personer kan också bli stödmedlemmar. Föreningen får ekonomiska bidrag från Göteborgs Stad och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF).

Remissvaret

Inledningsvis vill vi säga att vi svarar utifrån vårt perspektiv som antidiskrimineringsbyrå. Våra medlemsorganisationer representerar de sju diskrimineringsgrunderna och vi ingår också i nätverk där dessa grupper finns representerade. Vi arbetar utifrån Diskrimineringslagen (2008:567), både det som faller innanför lagen, men också det strukturella som ofta hamnar utanför lagen.

Antidiskrimineringsbyrån Väst tycker det är positivt att utredningen föreslår att Förintelsen bör behandlas i en bred historisk kontext och att olika grupper som föll offer för nazismens förintelsepolitik uppmärksammas. Vi tycker att det är av största vikt att alla grupper som omfattades finns representerade. Vi vill också betona vikten av att lyfta fram barnperspektivet.

Ur ett inkluderings- och rättighetsperspektiv är det viktigt att också romer inkluderas i begreppet Förintelsen, inte enbart i begreppet folkmord. Enligt Europaparlamentets beslut och Europakommissionens rekommendation (även av vårt eget regeringskansli) att implementera inom EU:s 27 medlemsländer. Se punkt 14. i https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2015-0095_EN.html

Utredningen tar också upp kunskapsförmedlingen som ett viktigt direktiv. Vi tycker det är viktigt att Förintelsen sätts i ett historiskt perspektiv då flera av grupperna som omfattades av Förintelsen varit förföljda och utsatta för förtryck och diskriminering långt innan Andra Världskriget.

Vi tycker vidare att det är positivt att utredningen tar upp möjligheterna till en styrelse eller ett expertråd där representanter från civil- och forskarsamhället ges insyn och möjlighet att påverka inriktningen för verksamheten. Precis om inriktningen på museet bör dessa representanter komma från alla de grupper som omfattades av Förintelsen.

Utredningen har redan haft kontakt med olika civilsamhällesorganisationer som representerar olika grupper som omfattades av Förintelsen. Vi vill framhålla vikten av att i insamlingen av bevis och berättelser till museet använda sig av de nätverk som flera av dessa organisationer har. Precis som utredningen tar upp finns det grupper som historiskt sett inte har blivit hörda i dessa sammanhang, därför kan vittnesmål och kunskap om dessa gruppers upplevelser från Förintelsen finnas utspridda i communityn och är inte alltid samlade och organiserade.

Avslutningsvis vill vi påpeka att det är av största vikt att museet görs tillgänglig för alla. Handikappshistoriska föreningens betoning av att det nya museet redan på planerings-

stadiet bör beakta "universell utformning" följer också Sveriges nationella mål och inriktning för funktionshinderpolitiken. Det handlar inte enbart om den fysiska tillgängligheten utan även om den kognitiva tillgängligheten.

Antidiskrimineringsbyrån Väst tillstyrker förslaget att inrätta ett museum för att främja kunskap om Förintelsen och Sveriges relation till Förintelsen i en bred historisk kontext.

Göteborg 2020-08-17

Annika Lindström, Verksamhetsledare
Antidiskrimineringsbyrån Väst